

РЕШЕНИЕ

№ 24482

гр. София, 17.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 87 състав, в публично заседание на 17.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Жана Петрова

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **6985** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административния процесуален кодекс (АПК) вр. чл. 46а, ал. 1 вр. чл. 44, ал. 6 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ).
Образувано е по жалба на И. И. А., гражданин на У. и Б., [дата на раждане] в [населено място], Болградски район, О. Обл., У. с настоящ адрес: Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) – С., кв. Б. при Дирекция „Миграция“ - МВР – бадж № 43329, чрез адв. К. Б. Д., САК, против Заповед УРИ № 5392 ПАМ 293 от 24.05.2026г. издадена от Главен оперативен дежурен, началник на 04- сектор при ООДЦ- СДВР. Със заповедта на осн. чл. 44 ал.6, ал8 и ал.10 от ЗЧРБ и чл.10, ал.1, т.1 от Наредба № Из-1201/01.06.2010г. за реда за временно настаняване на чужденци в специални домове за временно настаняване на чужденци и техните звена и за организацията и дейността им жалбоподателят е принудително настанен в СДВНЧ при Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи за срок не повече от 6 /шест/ месеца.
С жалбата се релевират доводи за незаконосъобразност на обжалвания акт, като постановен при съществено нарушение на административно-производствените правила, противоречие с материално правните разпоредби и явно несъответствие с целите на закона. Жалбоподателят счита, че административният акт е издаден без да са налице уредените в закона фактически предпоставки за неговото издаване и при неизяснена фактическа обстановка, както и без правно основание. Жалбоподателят твърди, че е украински гражданин с установен български произход и с издаден указ на Президента на република България за придобиване на българско гражданство по преписка № 3679/2020г. от 14.03.2023г. за предоставяне на българско гражданство, поради което спрямо него не са приложими разпоредбите на ЗЧРБ. Излагат се възражения, че актът е постановен в противоречие с разпоредбите на чл.44, ал.10 от ЗЧРБ и не съответства на целта на

закона. С тези аргументи от съда се иска отмяна на оспорената заповед. Претендират се сторените по делото разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично, като се представлява от адв. Д. и адв. Д., които поддържат жалбата на изложените в нея основания и искат отмяна на заповедта. Навеждат се твърдения, че жалбоподателя като български гражданин не попада в предметния обхват на ЗЧРБ, поради което разпоредбите на същия закон не са относими към него. С тези аргументи и с доводи, че оспореният административен акт е издаден при липса на субект и материално-правно основание, се иска обявяване на нищожност на оспорената заповед, като в условията на алтернативност се иска нейната отмяна като материално - незаконосъобразна. Представя списък на разноски по делото.

Ответникът – Началник на 04- сектор при ООДЦ- СДВР, представя административната преписка, послужила за издаването на оспорената Заповед. В съдебно заседание се представлява от юрисконсулт И., който оспорва жалбата. Исква от съда да отхвърли същата като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки с подробни съображения в подкрепа на тезата си за законосъобразност на административния акт. В същите и в съдебна заседание претендира юрисконсултско възнаграждение, като прави възражение за прекомерност относно размера на търсените от жалбоподателя разноски за адвокатско възнаграждение.

СГП – редовно уведомена, не участва с представител по делото.

Административен Съд С. – град, I отделение, 87 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Производството по оспорваната заповед е образувано по повод докладна записка №5392р-311 от 24.05.2026г. на ст. полицаи в група „А.“ в сектор „Незаконна миграция“ към отдел „Миграция“ - СДВР до Началника на отдел „Миграция“ – СДВР от която е видно, че на 24.05.2026г. по получен сигнал от 04 РУ на СДВР, че техен екип е задържал на 23.05.2026г. лице с имена А. И., [дата на раждане] с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на У. с регистрационна карта валидна до 04.03.2024г., извършващо хулигански действия, под въздействие на алкохол. След проведена беседа с лицето е установено, че лицето е със изтекъл срок на пребиваване от 05.03.2024г., не е подал заявление за подновяване на статута си, като не е напуснал страната след изтичане на срока на временната му закрила и няма данни за регистриран адрес в Република Б., тъй като лицето заявява, че не живее на заявения от него адрес: [населено място], ул. „кап. М.“ №8 и води скитнически начин на живот, както и че няма близки и познати страната, като твърди, че ще се укрие и ще замине за страна в 3. Европа, тъй като отказва да се завърне в страната си по произход.

На 24.05.2026г. Софийски районен съд с разпореждане № 6711 от 24.05.2026г. по НАХД № 7545 по описа за 2026г. на И. И. А. е наложил глоба в размер на 150 евро за нарушение на УБДХ.

Видно от извършена справка в И. на МВР било констатирано, че няма данни чуждият гражданин да е подавал молба за закрила в ДАБ- МС, като няма данни и да е подал нова заявление за разрешаване на срок на пребиваване. Като са взети предвид данните от извършена справка в А. е посочено, че чуждият гражданин има предишна регистрация с № BG0701686 от 23.01.2024г.

При така изложените обстоятелства е направено предложение спрямо чуждият гражданин да бъде издадена заповед за налагане на ПАМ връщане до страната на произход и поради опасност да бъде осуетено или сериозна затруднено изпълнението на предложеното мярка, предвид факта, че от 05.03.2024г. е без основание за пребиваване, не е приел постъпки за уреждане на пребиваването си в Р.Б., няма постоянен адрес, на който да се установи и води скитнически начин

на живот да бъде допусната предварителното ѝ изпълнение. Предложено е и поради конкретните обстоятелства и невъзможност да се приложи обезпечителна мярка по чл.44 ал.5 от ЗЧРБ, поради опасност от укриване на чужденеца с цел връщането му да бъде издадена заповед за принудително настаняване на чужденеца в специален дом за временно настаняване на чужденци към дирекция „Миграция“.

Със Заповед рег.№ 5392 ПАМ 292/24.05.2026г. на главен оперативен дежурен Началник на 04-сектор при ООДЦ-СДВР (л.20) на жалбоподателя И. А. е наложена ПАМ „Връщане до страна на произход“ - У..

Вземайки предвид Докладна записка №5392р-311 от 24.05.2026г. на ст. полицай в група „А.“ в сектор „Незаконна миграция“ към отдел „Миграция“ - СДВР , Главен оперативен дежурен, началник на 04- сектор при ООДЦ- СДВР е издал оспорената в настоящото производство Заповед УРИ № 5392 ПАМ 293 от 24.05.2026г.

Със заповедта на осн. чл. 44 ал.6, ал8 и ал.10 от ЗЧРБ и чл.10, ал.1, т.1 от Наредба № Из-1201/01.06.2010г. за реда за временно настаняване на чужденци в специални домове за временно настаняване на чужденци и техните звена и за организацията и дейността им, във връзка с издадената Заповед рег.№ 5392 ПАМ 292/24.05.2026г. - ПАМ „Връщане до страна на произход“ – У. и с мотивите изложени в докладна записка №5392р-311 от 24.05.2026г. на ст. полицай в н група „А.“ в сектор „Незаконна миграция“ към отдел „Миграция“ - СДВР, като е отчетено, че е налице опасност от укриване на чужденеца, с цел организиране на връщането, до отпадане на пречките и създаване на необходимата организация по изпълнението на наложената спрямо него ПАМ, жалбоподателят е принудително настанен в СДВНЧ при Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи за срок не повече от 6 /шест/ месеца.

Заповедта е връчена на жалбоподателя на 24.05.2026 г., видно от саморъчното положения подпис при изписана дата 24.05.2026г.

С приемо-предавателен протокол УРИ 5392р-312/24.05.2026г. на основание заповед УРИ 5392 ПАМ -293/24.05.2026г. по описа на отдел „Миграция“ е приет в СДВНЧ при Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи- С., кв. Б..

Като писмени доказателства по делото са приети:

- административната преписка по издаване на оспореният акт.

- Писмо от ДАБ при МС изх. № КП-04-3474/12.06.2026г. , с което уведомява съда, че лицето И. А. [дата на раждане] в У. с ЛНЧ [ЕГН] е регистриран в ДАБ при МС, като „чужденец с предоставена временна закрила“ по смисъла на ЗУБ от 12.02.2022г., последната му регистрационна карта е с дата на валидност 04.03.2024г. , като чуждият гражданин е със статус „чужденец с неподновена карта за временна закрила. Същият е подал молба от 09.06.2026г. за предоставяне на временна закрила, но поради непредставяне на документи за самоличност не се предприети действия по регистрация на лицето.

- писма – от кореспонденция по имейл относно процедурата по получаване на Удостоверение по чл. 37, ал.1 от Закона за българското гражданство (ЗБГ) и кореспонденция с Консула на Република Б. в О. относно издаден Указ по отношение на И. А.(л.53-54), молба от И. А. до Дирекция „Българско гражданство“- МП и Директора на Дирекция „Миграция“ – МВР относно получаване на Удостоверение в изпълнение на Указ по чл. 37 от ЗБГ с платежно нареждане за извършено плащане от О. А.;

- Сведение от адв. К. Д. до Началниците на районни управление относно изгубен украински паспорт на И. А.(л.59)

- Акт за раждане на А. И. (л.63)

-Заповед № ДЗз-9426/06.12.2018г. на Директор на СДВР относно оправомощаване на лицата, които да налагат ПАМ по чл. 39а, ал.1 и чл. 44 ал.5, ал.6, ал.9 и ал.13 от ЗЧРБ;

-писмо рег. № 536400-66244/16.06.2026г. на Началник отдел „Законна Миграция и българско гражданство“, Дирекция „Миграция“, МВР с което уведомява съда, че при извършена справка в автоматизираната информационна система „Българско гражданство“ поддържана от Министерство на правосъдието е установено, че по подадена молба за придобиване на българско гражданство на осн. чл.15 от ЗБГ от И. И. А. , същата е уважена и има данни за издаден Указ на Вицепрезидента на Р Б. № 54 от 19.07.2023г.;

- писмо от министерство на правосъдието, Дирекция „българско гражданство“ рег. № 11-00-129#1/16.06.2026г. с което предоставят информация, че лицето И. И. А. е придобило българско гражданство с Указ № 54/19.07.2023г. на Вицепрезидента на Република Б., като е представена събраната пълна документация по преписка № 3679/2020 г., вкл. Протокол от заседание на Съвета по гражданство, предложени е от министъра на правосъдието за издаване на указ по чл.32 по отношение на жалбоподателя., тъй като родителите му са с българска народност, Удостоверение от ДАБЧ, че лицето И. И. А. е от български произход, копие от украински паспорт на жалбоподателя и др.

По делото са събрани и гласни доказателства, чрез разпит на свидетеля: В. П.- сестра на жалбоподателя. Свидетеля споделя, че му е известно, че от нова година жалбоподателя е останал без работа, без жилище, тъй като останал без лична карта. Знае, че брат ѝ е в процес на придобиване на българско гражданство, тъй като всички били българи. Имали познат братовчед в Б., който изразил съгласие да помогнат на жалбоподателя, затова тя пристигнала от У., където живее. Относно украинския паспорт на И. А., разказва, при пътуването му от П. до С. с влак, повлиян от алкохола, същият бил оставил паспорта си в залог. Опитала се да намери паспорта, като търсила, къде е ходил по няколко села, но без резултат. Твърди, че украинския паспорт на жалбоподателя бил с валидност до 2033г. , като бил получен от жалбоподателя в Консулството в У.. Тя самата се опитала да му извади нови документи, но се оказало невъзможно дори с пълномощно. Липсата на паспорт довело до невъзможност от страна на И. А. да продължи договора си за наем, тъй като останал и без работа и нямал друг документ за самоличност. Тя лично му изпратила пари, чрез познати, но липсата на документи за самоличност го възпрепятствала да сключи договор за наем. Уговорили се да се срещнат на 03.06.2026г. , но той вече бил задържан. Споделя, че задържането му се отразило негативно бил нервен, тъй като знаел, че няма да могат да се срещнат. Брат ѝ не искал да се завръща в У. , тъй като не искал да воюва. Не знае, че брат и е искал да се укрива от властите в Б., тъй като дошъл тук през 2022 г. с намерение да получи българско гражданство и да остане тук.

От представените горепосочени документи – писмени доказателства по делото се установява, че от лице с имена И. И. А. / I. A., [дата на раждане] в Калиева. У., с украинско гражданство, е подадена молба за придобиване на българско гражданство на основание чл. 15 от Закона за българското гражданство (ЗБГ) до Министерството на правосъдието. По молбата е образувана преписка № 3679/2020 г. по описа на Министерство на правосъдието, която е разгледана на заседание на Съвета по гражданството при Министерство на правосъдието, като е изразено мнение молбата на лицето да бъде уважена. С издаден Указ на Вицепрезидента на Р Б. № 54 от 19.07.2023 г. горепосоченото лице е придобило българско гражданство

При така установената фактическа обстановка и при спазване на изискванията на чл. 168, ал. 1-3 от АПК, за проверка на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК, настоящият състав прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Жалбоподателят е адресат на акта, засегнат е неблагоприятно

от обективизираното в същия властническо волеизявление, поради което има правен интерес от оспорването му. Жалбата е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност. Жалбата е подадена в рамките на срока за обжалване считано от връчването на заповедта (24.05.2026 г.), от надлежно упълномощен адвокат (л.14), поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е основателна, по следните съображения:

При осъществяване на контрол за законосъобразност в посочения по-горе обхват, настоящият състав приема, че оспорената заповед е издадена от Главен оперативен дежурен, началник на 04-сектор при ООДЦ- СДВР, оправомощен със Заповед № ДЗз-9426/06.12.2018г. на Директор на СДВР. Със заповедта са посочени държавните служители заемащи длъжностите, в това число и началник на сектор при отдел „Оперативен дежурен център“ на СДВР, какъвто е издателят на оспорената заповед, оправомощени да налагат принудителни административни мерки по чл. 39а, ал.1 и чл. 44 ал.5, ал.6, ал.9 и ал.13 от ЗЧРБ.

Българското гражданство се урежда от Конституцията на Република Б., от закона и от международните договори, които са в сила при настъпването на фактите или събитията, свързани с гражданството.

Разпоредбата на чл. 36 от ЗБГ гласи, че придобиването на българско гражданство по натурализация, възстановяването на българско гражданство, освобождаването и лишаването от гражданство и отмяната на натурализация се извършват с указ на Президента на Република Б.. У. влиза в сила от деня на издаването му.

По делото се установи, че жалбоподателя И. И. А. е гражданин на У., [дата на раждане] с ЛНЧ [ЕГН], с регистрационна карта на чужденец, на когото е предоставена временна закрила, валидна до 04.03.2024г. Чуждият гражданин е подал молба за придобиване на българско гражданство на основание чл. 15 от Закона за българското гражданство (ЗБГ) в резултат на която е издаден Указ на Вицепрезидента на Република Б. с № 54 от 19.07.2023 г.. Съгласно чл.36 от ЗЧРБ указът влиза в сила от деня на издаването му поради, което считано от датата на издаването на същия а именно 19.07.2023г. жалбоподателя е придобил българско гражданство.

В чл. 3 от Закона за българското гражданство е указано, че български гражданин, който е и гражданин на друга държава, се смята само за български гражданин при прилагането на българското законодателство, освен ако в закон е предвидено друго.

Със Закона за чужденците в Република Б. се определят условията и реда, при които „чужденци“ могат да влизат, да пребивават и да напускат страната. От легалната дефиниция дадена в чл. 2 от ЗЧРБ „чужденец“ по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин.

В разглеждания случай оспорената Заповед е издадена на основание чл. 44 ал.6, ал.8 и ал.10 от ЗЧРБ и чл.10, ал.1, т.1 от Наредба № Из-1201/01.06.2010г. за реда за временно настаняване на чужденци в специални домове за временно настаняване на чужденци и техните звена и за организацията и дейността им. В съответствие с разпоредбата на ал. 10 на чл.44 от ЗЧРБ настаняването на чужденци в специалните домове се извършва въз основа на заповед за принудително настаняване, издадена от компетентния орган по ал. 1, като в заповедта изрично се посочват необходимостта и законовото основание за настаняването, прилага се и копие от заповедта за наложената принудителна административна мярка връщане или експулсиране. По силата на чл.44,ал.6 от ЗЧРБ в случаите, когато чужденецът, на когото е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и 3, възпрепятства изпълнението на заповедта или е налице опасност от укриване, органите по ал. 1 могат да издадат заповед за принудително настаняване на чужденеца в специален дом за временно настаняване на чужденци с цел организиране на връщането или експулсирането. Принудително настаняване се разпорежда и в

случаите, когато чужденецът не изпълнява условията на наложените по ал. 5 обезпечителни мерки. От изложеното може да се направи извода, че

Заповед за принудително настаняване в СДВНЧ се налага единствено на чужденци, които подлежат на принудително връщане или експулсиране от страната.

Жалбоподателя И. И. А. е български гражданин по силата на Указ на Вицепрезидента на Р Б. № 54 от 19.07.2023г., считано от 19.07.2023г. т.е към датата на издаване на оспорената заповед - 24.05.2026г. това обстоятелство е било налице. Вземайки предвид факта, че Законът за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ) урежда правата и мерките единствено спрямо чужденци, то горното обосновава извода, че същият бидейки български гражданин не попада в обхвата на действие на ЗЧРБ.

В конкретния случай, началник на 04- сектор при ООДЦ- СДВР, оправомощен със Заповед № ДЗз-9426/06.12.2018г. на Директор на СДВР е притежавал правомощия да издава заповеди за налагане на ПАМ по ЗЧРБ, а от там и Заповеди за принудително настаняване в СДВНЧ, единствено спрямо чужди граждани, какъвто към момента на издаване на настоящата заповед оспорвания не е бил. В тази насока, основателен е доводът на процесуалния представител на оспорвания, че заповедта е нищожна като издадена от некомпетентен орган, притежаващ правомощия да издава заповеди за принудително настаняване в СДВНЧ само спрямо чужди граждани видно от предвидения законов обхват на ЗЧРБ.

Следва да се отбележи, че компетентността на определен административен орган посочва кръга от въпроси, с които той е оправомощен да се занимава, както и правомощията, с които органът разполага за решаването на тези въпроси и с оглед издаването на юридически /административни актове/, компетентността представлява нормативно признатата способност на даден орган да издаде определен акт.

Компетентността на държавните органи е израз на специализацията на функциите на държавно управление и очертава кръга от задачи, възложени на отделните органи по осъществяването на определени държавни функции. Най-често, компетентността се определя като система от правомощия-съвкупност от права и задължения от особен характер, предоставени на органа за осъществяване на държавната власт. Значението на компетентността при издаване на административни актове е толкова голяма, че законодателят отчитайки тази значимост е въздигнал липсата на компетентност в първото основание за оспорване на административните актове-чл.146,т.1 АПК. Изложеното обосновава нищожност на оспорената заповед, като издадена при липса на материална компетентност на издаващият орган.

За пълнота на изложението при извършената проверка съдът констатира, че актът формално отговаря на изискванията на чл.59 АПК, като съдържа изводи за настаняването и законовото основание за издаването му от формална страна. Посочени са фактически и правни основания за издаване за заповедта - чл.44, ал.6, ал.8 и ал.10 от ЗЧРБ, обвързани със съществуващи пречки по изпълнението на Заповед рег.№ 5392 ПАМ-292/24.05.2026г. за наложена ПАМ "връщане в страната по произход". Заповедта е мотивирана с доводи относно причините защо административният орган е постановил принудително настаняване на чужденеца в СДВНЧ - налице са пречки за изпълнение на ПАМ, а в докладната записка е описано укоримото поведение на адресата на заповедта.

Предвид установените факти и обстоятелства по делото и при пълен анализ на мотивите и основанията за издаването на оспорената заповед, съдът счита същата за издадена при липса на материална компетентност, което обосновава нищожността на същата.

С оглед изхода на спора, претенцията на оспорвания за присъждане на разноски е основателна и в негова полза следва да се присъдят такива, но преди да бъде определен техният размер, съдът

следва да обсъди направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, депозирано в последното съдебно заседание от страна на процесуалния представител на ответника юрисконсулт И..

От приложения договор за правна защита и съдействие е видно, че договореното и заплатено в брой адвокатско възнаграждение е в размер на 650 евро, а съгласно чл.8, ал.3 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения (Нова - ДВ, бр. 84 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.) за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал. 2, възнаграждението е 1000 лева-равностойността на 511.29 евро, като договореното възнаграждение на адвоката в размер на 650 евро – равностойността на 1271.29 лв. не е прекомерно, за да бъде редуцирано. Съгласно чл.143, ал.1 от АПК когато съдът отмени обжалвания административен акт или отказа да бъде издаден административен акт, държавните такси, разноските по производството и възнаграждението за един адвокат, ако подателят на жалбата е имал такъв, се възстановяват от бюджета на органа, издал отменения акт или отказ.

В конкретния случай, съдебният състав намира, че не са налице основания за намаляване на адвокатското възнаграждение на адвоката, предвид фактическата и правна сложност на делото и проявената процесуална активност на процесуалните представители на жалбоподателя, същото не е много над минимума за един адвокат. Възражението за прекомерност е неоснователно и в полза на оспорващия следва да се присъдят направените по делото разноски в размер на 650 евро представляващи заплатеното адвокатско възнаграждение.

Воден от гореизложеното и на основание чл.172 ал.2 от АПК във вр. с чл. 46а, ал.5 от ЗЧРБ, Административен съд София-град, Първо отделение, 87 състав,

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на Заповед УРИ № 5392 ПАМ 293 от 24.05.2026г. издадена от Главен оперативен дежурен, Началник на 04- сектор при ООДЦ- СДВР, с която на осн. чл. 44 ал.6, ал.8 и ал.10 от ЗЧРБ и чл.10, ал.1, т.1 от Наредба № Из-1201/01.06.2010г. за реда за временно настаняване на чужденци в специални домове за временно настаняване на чужденци и техните звена и за организацията и дейността, на И. И. А., гражданин на У. и Б., [дата на раждане] в [населено място], Болградски район, О. Обл., У. е наложена принудителна административна мярка принудително настаняване в СДВНЧ при Дирекция „Миграция“ – МВР за срок не повече от 6 /шест/ месеца.

ОСЪЖДА СДВР да заплати на И. И. А., гражданин на У. и Б., [дата на раждане] в [населено място], Болградски район, О. Обл., У. с настоящ адрес: Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) – С., кв. Б. при Дирекция „Миграция“ - МВР – бадж № 43329, сторените в производството разноски в размер на 650 (шестстотин и петдесет) евро, представляващи адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: